

Regeringskansliet
kn.nm@regeringskansliet.se

Remiss om EU-kommissionens förslag till direktiv om övervakning av jordhälsa och resiliens

Er beteckning: KN2023/03652

Sammanfattning

Länsstyrelsen ser att det kan finnas för- och nackdelar med förslaget. Det är positivt att arbetet med förorenade områden och att uppnå miljömålet Giftfri miljö får starkare juridiska behov. Däremot är det viktigt att beskrivningen av förslaget utvecklas och att det eventuella direktivet faller ut så att det medför dubbelt arbete.

Länsstyrelsen uppfattar förslaget som att det framför allt gäller övervakning, undersökning och registrering av markhälsa och inte faktiska åtgärder.

Vidare bedömer länsstyrelsen att ytterligare vikt behöver läggas vid invasiva arter.

Förorenade områden

Inom arbetet med förorenade områden så ställer sig länsstyrelsen generellt sett positiv till förslaget, men ser att det är viktigt att direktivet förtydligas. Det är positivt att arbetet med förorenade områden får starkare juridiska motiv och därmed kan komma att prioriteras mer. Vidare kan förslaget innebära att Sverige lättare når miljömålet Giftfri miljö till 2050.

Länsstyrelsen uppfattar förslaget som att det framför allt gäller övervakning, undersökning och registrering av markhälsa och inte faktiska åtgärder.

Förslaget kan komma att innebära att det krävs mer resurser för att kunna genomföra det som föreslås. Redan idag har flera länsstyrelser och kommuner svårt att hinna med och måste prioritera hårt.

Förslaget påminner om hur arbetet med förorenade områden i Sverige är utformat idag. För att förslaget inte ska innebära dubbelt arbete är därför viktigt att förslaget förtydligas och utformas på ett bra sätt.

Hur förslaget ska ta hänsyn till bakgrundshalter är något som bör nämnas, både vad det gäller jordhälsan och vid åtgärder av förorenade områden. Detta då det på både regional och nationell nivå förekommer bakgrundshalter över nationellt fastslagna riktvärden.

Det finns funderingar kring hur ett register över förorenade områden, som allmänheten har tillgång till, ska utformas för att fungera i praktiken. Länsstyrelsen har idag EBH-stödet, som allmänheten kan begära ut handlingar ifrån men inte själva få tillgång till. Tidigare har GDPR satt stopp för att kommunerna ska kunna ha tillgång till EBH-stödet, samma fråga finns därför nu. Vidare har många länsstyrelser idag svårt med att hålla EBH-stödet uppdaterat då det kräver mycket resurser. Samtidigt ser vi att kommunerna har problem med att få tid till att skicka in material för uppdatering av EBH-stödet. Ett allmänt register kräver kvalitetssäkring och rättssäkerhet i en större omfattning.

Invasiva arter

Länsstyrelsen bedömer att ytterligare vikt behöver läggas vid invasiva arter (IAS). I förslaget på direktiv är det konstaterat att IAS är ett hot mot jordhälsan och biodiversiteten i jorden. Däremot är det endast plattmaskar som nämns och att krävs vidare utredningar för att bedöma dess hot. Länsstyrelsen anser att andra invasiva arter, både växter och djur, behöver vara en del av direktivet. Många invasiva växtarter påverkar jordmånen och sammansättningen i jorden. Detta påverkar i sin tur möjligheterna för inhemska växter att etablera sig på platsen även efter att den invasiva växten bekämpats. Plattmaskar är en viktig aspekt att ta hänsyn till då förekomsten kan vara förödande för lokala förekomster av inhemska maskar. Dock bör även microfaunan samt övrig macrofauna i jorden undersökas för invasiva arter och dess påverkan. Även kunskapsluckor bör belysas.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Alexander von Buxhoeveden med handläggare Johanna Svensson som föredragande. I handläggningen i övrigt medverkade naturhandläggare Elvira Isacson Nilsson.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.